

Mevrouw B. A. Thomason-Beydals:

Adel van Nederland vraagt: vrije pers, geen vrije radio?

Capital Radio
nieuwe piraat

Er dobbert een derde piratenzender in de Noordzee, Capital Radio. Van vandaag af zal de ringantenne op het schip King David met de volle tien Kw op 270 m een stroom lichte amusementsmuziek over Nederland, Zuid-Engeland en een stuk van België uitzenden, vermengd met wat reclame en leuzen als: „Vrije radio, goede radio“ en: „Capital Radio, geëxploiteerd door beroepsomroepers, die vrije radio willen en met vrije radio bedoelen ze: vrij van regerings-inmenging“. De studio staat voorlopig in Bussum. Daar zijn toe gaan praten met mevrouw B. A. Thomason-Beydals, ex-radio- en televisie-redactrice van de Telegraaf, ex-omroepster, ex-t.v.-presentatrice, nu woordvoerder-manusje-van-alles van Capital Radio en secretary-general van de International Broadcasting Society, de internationale beroepsvereniging van omroep-medewerkers, die de nieuwe piraat exploiteert.

„We zijn niet tegen Nederland, niet tegen Europa, maar tegen monopolies, of die nou van een regering afkomstig zijn of van een privé-onderneming. In Europa ligt de zaak nu eenmaal zo, dat de radio en televisie berust op regerings-

De woordvoerder van Capital Radio, mevrouw B. A. Thomason-Beydals.

omroepsmoopolies. Dat belemmert de vooruitgang en de vrijheid van meningsuiting op een vreselijke manier. We hopen met Capital Radio het grote publiek aan te tonen, dat dit niet hoeft. We vertellen dat door onze leuzen: „Vrije radio, goede radio“ en: „Capital Radio, geëxploiteerd door beroepsomroepers, die vrije radio willen en met vrije radio bedoelen ze: vrij van regeringsinmenging“. Een of tweemaal per dag zeggen we dat. Daarnaast gaan we in de toekomst gesproken hoofdartikelen brengen van een paar minuten, waarin we uitleggen waarom we doen wat we doen“.

Mevrouw Thomason-Beydals zegt het fel, zenuwachtig rokend. Op de kamerdeur cistern: „Capital Radio on 270“ en „Vrije pers, waarom geen vrije radio?“. Boven haar hoofd haar wat tendentieuze lijfspreuk: „Wees altijd verdraagzaam voor mensen die het niet met u

Vandaag eerste uitzending

DEN HAAG — De International Broadcasters Society, de internationale vereniging voor radio en televisie (meer dan 2000 leden in 106 landen), exploitant van Capital Radio, heeft bekendgemaakt, dat vanmorgen om 6 uur aan boord van het m.v. King David een begin is gemaakt met de uitzendingen. Op deze eerste dag werd een aantal speciale programma's uitgezonden, waarin aandacht werd geschonken aan het principe, waarop Capital Radio is gebaseerd. De uitzendingen van Capital Radio zijn van 6.00 uur—2.00 uur, 20 uur in totaal, op golflengte 270 meter, 1115 khz. De muziek is non-stop achtergrond muziek voor luisteraars boven de 20. Vrijdags en zaterdag wordt 24 uur non-stop uitgezonden voor luisteraars, die een feestje geven. Zondagsmiddags van 12—7 uur geeft Capital Radio een klassiek muziekprogramma, inclusief opera, operette en musicals.

eens zijn. Uiteindelijk hebben ze recht op hun betamelijke opinie“.

„Als blijkt dat wij goedkoop en goed een service kunnen verlenen die er niet was dan wordt daarmee in de praktijk aangetoond, dat die wetgeving achterhaald is. Dat weten de mensen niet, want die denken dat het allemaal zoveel geld moet kosten, dat het niet anders kan en dat het heel redelijk is dat er wetten zijn die de boel volkomen vastschroeven. Wij kunnen goedkoop en effectief radio brengen. Het kost de mensen om te beginnen niets. Zo'n heel project kan voor veel minder geld. Wij hebben nog geen miljoen gulden geïnvesteerd, maar er wordt met miljoenen gesproken als we het in Nederland over radio en t.v. hebben. Het kan ook veel effectiever. Er zouden veel meer radiostations kunnen zijn. Het argument van storen en dat het door de regering bekostigd moet worden, is niet waar. Dat willen wij aantonen zonder dat de mensen vergeven worden van de reclame. Als wij het kunnen roeien — en dat kunnen we als we tien uur per dag kwijtraken aan sponsors — komen we er dik uit. Toch zijn onze prijzen veel lager dan die van Veronica“.

Iedere plaats als Bussum zou twee of drie radiostations kunnen hebben dank zij de FM, die het mogelijk maakt dat ze elkaar niet storen. Je kunt ook een nationaal net opbouwen met ons antennesysteem, waardoor je ook niet terecht kunt komen waar je niet wilt komen. Vroeger was storing het argument voor een regeling, een golflengte-toewijzing, maar dat gaat allang niet meer op sinds de ontwikkeling van de FM“.

Capital Radio heeft dus bijna een miljoen gulden geïnvesteerd. Is dat verenigingskapitaal?

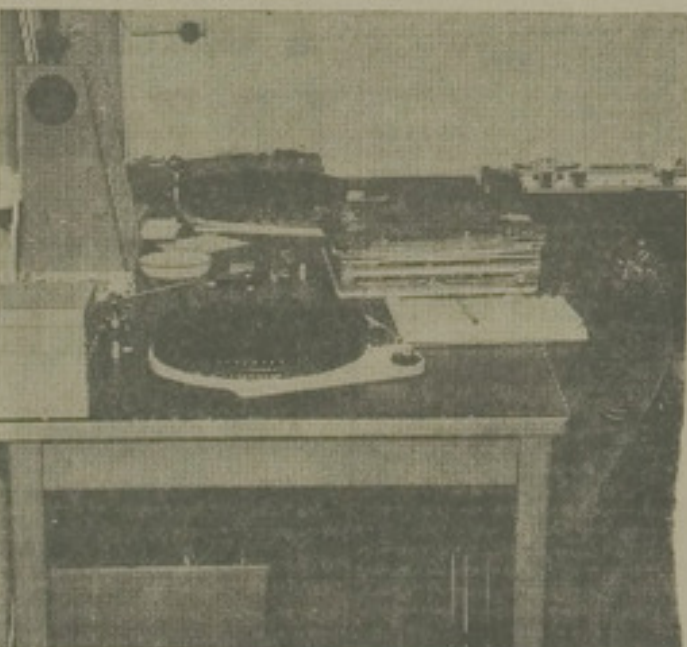
„Dit is geld dat bepaalde leden en vrienden van de vereniging ter beschikking hebben gesteld. Zij hebben ons ook gevraagd dit project ter hand te nemen. Het geld moet ook gewoon terugbetaald worden, omdat het ons verstrekt is in de vorm van een lening. Natuurlijk willen de leners onbekend blijven, anders hadden ze zelf wel dit station opgezet. De vereniging heeft het geld zelf niet maar heeft gezegd: goed, we willen dit project uitvoeren maar uitsluitend als we er de volledige verantwoordelijkheid voor hebben en we het volledig vrij en zelfstandig kunnen doen. Dat houdt dus in dat wij de zaak scherp stellen en zeggen: de vereniging is eigenaresse en exploitante van een radiostation en wij zijn verantwoordelijk zowel voor 't commerciële als het programmatisch en 't technisch gedeelte. Wij menen dat dat terecht is. Een radiostation heeft pas recht op de naam radiostation als het de drie pijlers waarop een radiostation rust geheel in eigen hand heeft, dat wil zeggen de zender, programmatisch personeel en de verkoopstaf. Als je een of meer van die pijlers mist, zoals met name in Nederland bij de omroepverenigingen het geval is, dan is het geen radiostation meer maar een toeleveringsbedrijf. Als vereniging zijn wij neutraal en dat betekent dat wij dit radiostation ook op volstrekt neutrale en zake-

lijke basis leiden. Dat houdt in dat wij niet alleen openstaan voor commerciële producten maar ook voor ideële“.

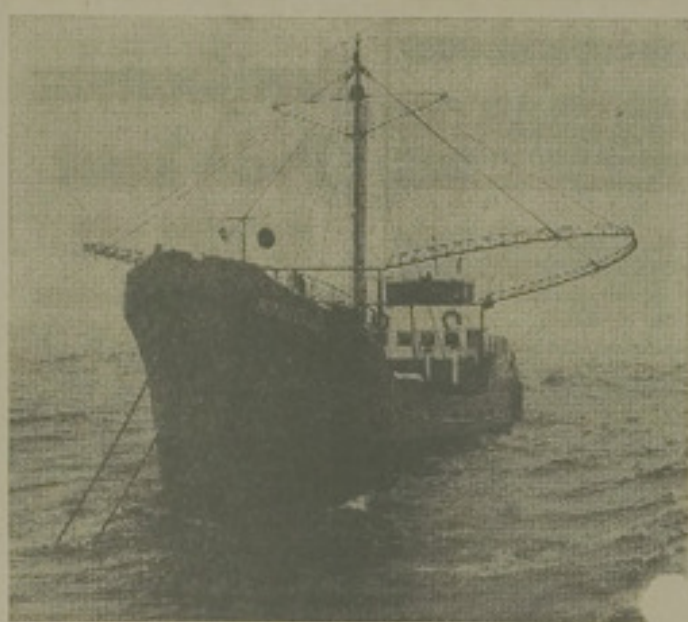
Mevrouw Thomason licht dat ideële nog verder toe. „Nou, politiek, godsdienst en dan alles wat daarbuiten valt, spiritisten of God-weet-wat, een goed doel, zeg het Rode Kruis. Als die reclame wil maken voor een inzameling dan is dat ideële reclame en dat kan allemaal niet op de STER, hè. Dat is nadrukkelijk uitgesloten“.

Capital Radio heeft enkele hoopgegrepen doelstellingen: op algemeen menselijk gebied: het redden van mensenlevens en het beschermen van de menselijke waardigheid; het bevorderen van gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

„Ja, dat redden van mensenlevens bedoelen we beslist niet figuurlijk, maar letterlijk. Het houdt verband met een project waar we nog mee bezig zijn, een ontwikkelingsproject voor Zuid-Amerika, waarbij gebruik wordt gemaakt van radio. Daar gaan we op dit station bekendheid aan geven. De plannen ervoor zijn in een vergevorderd stadium, de uitvoering duurt nog even. Radio kan een ontzettende stimulans zijn voor ontwikkelingshulp, maar dan niet van hogerhand maar van mens tot mens. Leren lezen en schrijven, leren verse groenten te verbouwen in het achtertuinje, leren hoe een latrine te bouwen, leren de ergste levensomstandigheden te verbeteren. De gelden voor dit project komen niet uit de verenigingskas. Daarvoor gaan we proberen het grote publiek in Europa te benaderen. Niet door een bedelpartij, want daarvan is bewezen dat het een bodemloze put is. We gaan dit volgens een nieuw principe doen. We gaan de mensen vragen te participeren in dat ontwikkelingsproject door middel van langlopende leningen. Dat houdt in dat het, als ze een tientje ter be-

Een blikje in een van de twee studio's van Capital Radio in Bussum.

Het motorschip King David, in internationale wateren de derde piraat voor onze kust. Duidelijk is de ringantenne te zien.

schikking stellen, geen gift is, maar dat ze er recht op houden. Ze kunnen het terugbetaald krijgen. Een renteloos voorschot, zeg maar“.

Gaat u dat doen in samenwerking met de Kerken?

„Nee, we gaan het zelf doen. De Kerken blijft het uiteindelijk om te doen ziele te winnen en dan is het wel lekker modieus natuurlijk om er ontwikkelingshulp tegenaan te gooien. Ze hebben natuurlijk toch wel veel aan ontwikkelingshulp gedaan en die zendingen zijn natuurlijk ter plaatse veel beter bekend dan iemand die er voor een jaar naar toe gestuurd wordt in een ontwikkelingsproject, maar echte ontwikkelingshulp is niet hun eerste motivering. Dat is duidelijk, want dan zouden ze het anders doen en er meer haast achter zetten“.

Hoe wilt u gelijke kansen voor mannen en vrouwen bevorderen?

„Dat passen we in de praktijk toe, bijvoorbeeld door vrouwelijke matrozen te gebruiken aan boord en meisjes die de knoppen bedienen. Nou ja, en verder op alle mogelijke manieren“.

U voert hier geen directe actie voor op uw radiostation?

„Nee, niet dat ik weet. Dan zouden we moeten praten en dat willen we tot een minimum beperken“.

U moet tien uur per dag gesponsord hebben om helemaal goed te draaien. Hoeveel sponsors heeft u op het ogenblik?

„We hebben de reclamebureaus nog niet officieel benaderd. We hebben gewacht tot we een kwaliteitsproduct konden leveren. Wel tingen gehad en zijn we in bezit hebben we verzoeken om inlichting met een aantal geïnteresseerden. Het ziet er naar uit dat we binnenkort een of meer sponsors zullen hebben“.

Capital Radio wil geen popstation zijn?

„Nee, de programma's van Capital Radio zullen zijn gericht tot mensen van twintig jaar en daarboven. De formule daarvoor is de Middle of the Roadformule, non-stop lichte amusementsmuziek, die prettig is als achtergrondmuziek en niet vaker onderbroken wordt door reclame dan eenmaal per tien minuten met een maximum van zes minuten reclame per uur. Het is voor het eerst dat een radiostation in internationale wateren deze formule volgt. Het is trouwens ook voor het eerst dat zo'n station zich opent voor ideële reclame. Wij hebben met die formule niets nieuws bedacht: het is al jaar en dag een succesformule in Amerika. Hij bestond hier niet en er was dus een lacune. Dat bewijst ook wel de stapels post, die wij elke dag binnen krijgen, en dat terwijl we nog maar met zwak vermogen zenden, van lappend enthousiaste luisteraars. De adel van Nederland schrijft ons. We krijgen brieven van mensen, die anders nooit schrijven naar kranten of radio- en t.v.-stations. „Eindelijk“, met grote letters. „Dank u wel“.

Welk gebied bestrijkt de zender als hij op volle capaciteit werkt?

„Dan bereiken wij knoerthard en glasheider heel Nederland, het zuiden van Engeland tot en met Londen en het grootste deel van België. Het ziet er zelfs naar uit dat we een stukje in Duitsland komen. We komen een stuk boven de kwaliteit van Veronica uit en heel dicht in de buurt van de zendkwaliteit van Radio Noordzee. Maar die zitten dan ook met een 100 Kw-zender. Ze hebben echter een groot verlies — 46 procent — omdat ze met een mast zenden. Onze zender is een nieuwe revolutionaire vinding van het Amerikaanse leger, die door Capital Radio is ontwikkeld. De kosten van een ringantenne zoals wij die gebruiken zijn slechts vijftien tot twintig procent van die van conventionele zendmasten. Onze ringantenne heeft een omtrek van 67 m en is daarmee gelijk te stellen aan een zendmast van 67 m hoog. Een mast van die afmetingen is op een schip natuurlijk nooit te gebruiken. De ringantenne is echt een technische doorbraak. Hij is nog nooit gebruikt voor andere doeleinden. U kunt rustig zeggen dat het een wereldprimeur is. Alle zendmasten zijn nu met één klap ouderwets en overbodig geworden“.

Gaat Radio Capital ook nieuws brengen?

Dat kan ik me voor de toekomst eker voorstellen, maar het kost een heleboel geld en het zou dus gesponsord moeten worden. Ik kan ze voorstellen, dat het heel aanvaardbaar is voor een groot krantenmeern om te kunnen zeggen: „Hier het nieuws, u aangeboden door...“ Dit was het nieuws, u aangeboden door...“ Dat gaat dan zo'n vier keer 'r uur de lucht in. Maar we zouden onze eigen staf van mensen moeten hebben en dat betekent eker tien man extra. We zouden ons eigen nieuws samenstellen, maar dan alleen als we het goed kunnen doen en daarom: voorlopig geen nieuws op Capital Radio“.

GERARD CRONÉ